
Krzyżanowskiego Seweryna

Dzielnice: Wola

Osiedla: Czyste

Atrybuty: Nazwy pamiątkowe Od polskich postaci historycznych

Rok utworzenia nazwy: 1939

Opis

Seweryn Krzyżanowski (1787-1839) oficer Wojsk Polskich. Pochodził z ukraińskiej wsi Parchamówka, prawdopodobnie nie ukończył żadnej szkoły, od 1808 roku był żołnierzem 4. Pułku Legii Nadwiślańskiej. Podczas kampanii napoleońskich walczył w Hiszpanii, w 1812 roku wstąpił się w bitwie nad Berezyną (za co odznaczony został Orderem Virtuti Militari) a rok potem pod Lipskiem. W czasach Królestwa Polskiego - już w randze podpułkownika - dowodził szwadronem w Pułku Strzelców Konnych Gwardii. Od 1822 roku - po aresztowaniu Waleriana Łukasińskiego - był szefem Narodowego Towarzystwa Patriotycznego (tajnej organizacji niepodległościowej, której członkami w znacznej części byli -podobnie jak on - masoni), dość szybko nawiązując współpracę ze Związkiem Południowym czyli rosyjskimi rewolucjonistami ze sfer szlacheckich. Po wybuchu zorganizowanego przez nich powstania 26 XII 1825 roku został w przeciągu kilku tygodni aresztowany i przed sądem sejmowym oskarżony o zdradę stanu. Oczyszczony z najcięższych zarzutów został skazany na trzy lata więzienia, jednak cesarz Mikołaj I - obawiając się zorganizowania wystąpień antyrosyjskich - potajemnie przedłużył mu wyrok bezterminowo i nakazał umieszczenie go w petersburskiej Twierdzy Pietropawłowskiej a po półtora roku zesłanie do Tobolska. Nigdy już nie odzyskał wolności, tam zmarł.

Ciekawostki

Powstała w 1935 jako przedłużenie Płockiej, pod nazwą Nowo-Płocka. W 1939 nadano jej dzisiejszą nazwę. W 1937-8 właściciel tej części Woli, Bank Handlowy, dokonał parcelacji wschodniej strony ulicy, sprzedając je po 9000 zł osobom prywatnym, w większości kamienicznikom żydowskim.

Stan obecny:

Nr 34: Kamienica Stefana Wieniawskiego i Eugeniusza Witkowskiego. Trzypiętrowa, powstała w 1937-8.

Nr 36: Kamienica Sury Monchajt. Trzypiętrowa, powstała w 1937-9, kończona w 1939 z udziałem

Eugeniusza Witkowskiego i Sabiny Wieniawskiej. Na klatce schodowej czarno-białe lastrykowe płytki.

Nr 40: Właścicielem parceli był F. Appel, zlecił on projekt kamienicy Adamowi Krajtekraftowi w 1937, ale do budowy domu nigdy nie doszło.

Nr 42: Kamienica Jana Gromadkiewicza i Hersza Eilenberga. Trzypiętrowa, powstała w 1938-9 wg proj. Henryka Barucha.

Nr 44\46: Kamienica Marianki i Majera Rubinlichtów. Trzypiętrowa, powstała w 1938-9 wg proj. Józefa Łęczyckiego. W kwietniu 1939 kamienicę nabył Stanisław Friling, a część Marianki (40) od czerwca 1939 współfinansowała Bejla Przemianower.

Nr 48: Kamienica Bersza Lachera, Szulima i Sury Zajdenworn, Suchera i Chawy Lerman. Trzypiętrowa, powstała w 1938-9 wg proj. Józefa Łęczyckiego.

Data nadania nazwy: 1939.01.01
